SJORS

BEHOORT BIJ PANORAMA 28 DECEMBER 1939

DE ONBEKENDE GAST

1939 1940 Kobus sluit het jaar af.

ET was bar koud die dag. Zo koud, dat het wel leek of Kobus Kwiek z'n hersens ook half bevroren waren.

„Kobus," zei moeder, „jij gaat even naar den bakker en den kruidenier. Ik moet vier pond meel, een pond rozijnen en een ons sukade hebben."

„Best, moeder," zei Kobus.

Maar hij dacht aan de heerlijke pannekoeken, die moeder elk jaar op Oudejaarsavond bakte. Een half uur later was hij terug en hij legde de boodschappentas, die lustig aan zijn arm bengelde, op tafel neer.

„Zo," zei moeder, „ben je d'r?"

Moeder pakte uit, maar toen Kobus zag, dat ze van kleur verschoot, schoof hij voorzichtig en strategisch naar de deur, want Kobus had een fijne neus voor opkomend onweer en hij hoorde het liever onweren in de verte dan zo vlak bij.

„Heb ik het niet gedacht!" zuchtte moeder, „een pond sukade, vier pond rozijnen en één ons meel! Kobus...."

Maar Kobus wist genoeg en dekte zijn terugtocht, doordat hij de deur van de keuken heel voorzichtig achter zich dichttrok. Dat de poes er met het puntje van haar staartje tussen raakte, kon Kobus werkelijk niet helpen.

„Een ongeluk komt nooit alleen," dacht Kobus.

Er zat voor moeder niets anders op dan zelf haar boodschappen te doen en Kobus bleef uit de buurt van het moederlijk mijnenveld en ging op verkenning naar de tuin, waar hij stiekem door het raam van de keuken kon gluren. Kobus was een geboren strateeg op dat gebied. Geen nood zo groot of Kobus wist ergens een bliksemafleider te vinden. Toen moeder terug was, wachtte hij totdat zij druk bezig was met het heerlijke beslag, schoof zachtjes het raam even op en vroeg allerliefst:

„Gaat het goed, moeke?"

„Doe dat raam dicht en kom binnen voordat je een kou op je hals haalt!"

Dat klonk Kobus in z'n oren als een veiligheidssignaal na een dreigende aanval. Hij stak zijn handen in z'n broekzakken, floot een deuntje en snoof, zodra hij in de keuken beland was, luidruchtig de geuren op die hem van de kant van de keukenbatterij toewaaiden.

„Wat ruikt het hier lekker," mummelde hij.

Moeder zei niets en kneedde verder. Ze had het druk en voor niets ter wereld zou ze gewild hebben, dat er gebroken werd met die oeroude traditie die wilde, dat er op Oudejaarsavond dampende. geurige pannekoeken op tafel kwamen. Dat was moeders specialiteit en daar kon zelfs Kobus, die anders nogal eens wat had aan te merken, geen speld tussen krijgen.

Toen ze klaar was met het beslag, legde ze er een schoon doekje over en de wijsvinger van haar rechterhand mikte dreigend in de richting van Kobus' oogpitjes.

„Afblijven, begrepen? Ik moet een half uurtje weg. En let op die poes. Als de schoenlapper komt, geef je vaders pantoffels mee. D'r moet een nieuwe zool op. Hij weet er alles van. Ik ben zó terug."

„Best, moeke. Ik blijf hier totdat u terug bent."

„Afblijven, begrepen? Ik moet een half uurtje weg."

Moeke ging. Kobus voelde zich koning en keizer tegelijk. Hij had altijd een zwak gehad voor de keuken en voor de heerlijke dingen die zo geheimzinnig konden pruttelen in die potten en pannen boven die dansende, blauwgele vlammetjes. Hij wist er alles van. Het was ook doodeenvoudig. Een baby kon het snappen hoe het allemaal in zijn werk ging en hij was toch al heel wat meer dan een baby!

Kijk: kraantje open, lucifer aan, floep. Een pan erop, een kluit vet of boter in die pan. Wat kwam het er op aan, als het maar siste en pruttelde? Dan nog een kwak van dat vloeibaar goedje....

De verleiding was sterk. „Jij kunt het toch heus niet," fluisterde een stem in Kobus z'n oortje. En dat was mis.

Ik bedoel: het was mis toen Kobus naar dat stemmetje ging zitten luisteren. Zijn ogen gingen rond als twee zoeklichten bij nacht en bleven hangen aan de wijzers van de klok. Nog een dik kwartier voordat moeder terugkwam. Een half uurtje, had moeder gezegd. Nou ja. Zo'n halfuurtje van moeder kende Kobus ook wel. En liepen zoveel kennissen op straat enne.... ja werkelijk, hij kon best moeder wat werk uit de handen nemen en bewijzen, dat hij zijn naam „Kwiek" eer aandeed.

„We doen het," zei Kobus.

En hij aaide de poes over het staartpuntje, dat tussen de deur had gezeten. Hij stak een lucifertje aan, zette het gas op „klein" en greep met een gebaar alsof hij nooit iets anders had gedaan, naar de koekenpan. Pats....een kwak boter ter grootte van een duivenei kletste in de pan en begon naar het midden te glijden. Kobus gaf vol gas en danste van plezier toen het begon te sissen en te spetteren.

Een paar vetspatjes wipten overboord en dwongen de poes haast tot een looping.

„Blijf dan ook uit de buurt als je 'r geen verstand van hebt," gromde Kobus. De boter nam een donkerbruine kleur aan en rookwolkjes kringelden naar boven. Kobus was een en al bewondering voor zijn prestatie.

Nu komt het, dacht hij gespannen. Op zo'n moment werkt moeder met die lepel.

Kobus graaide ergens een stevige pollepel vandaan, rukte kordaat het doek van het beslag en stak de lepel in de dikke, zachte massa. Hij was zo verdiept in zijn werk, dat hij niet eens voelde hoe poes met haar gekromde rug langs zijn benen schuurde.

„Daar gaat ie," zei Kobus.

Hij schrok wel even, toen het deeg in de kokend hete boter belandde en duimdik uitliep, maar toen er verder geen ongelukken gebeurden, kwam zijn vertrouwen terug en begon hij te grinniken.

„Dat.... dat deeg krijgt de pokken, kijk 's," gierde Kobus.

En hij nam de poes in zijn ene arm om haar ook te laten genieten van de blaasjes en heuveltjes, die openbarstten als kraters van een vulkaan en dampwolkjes naar boven bliezen.

Keren, dacht Kobus, maar eerst lossteken.

Hij bewerkte de onderkant van zijn eerste pannekoek met een plat mes, zoals een tuinder zijn land met zijn schoffel.

„En nu het grote moment," fluisterde hij gespannen.

Hij zette de poes neer. Want nu kwam het erop aan. Hij had vroeger gezien hoe moeder de steel van de pan beetpakte, 'n kordate ruk gaf met haar arm en hoe de pannekoek uit de pan vloog en netjes omgekeerd weer op zijn oorspronkelijke plaats belandde.

De koek kwam niet terug.

Dat kunstje had hij wel honderd keren afgekeken. Ja, ja, hij wist er alles van.

Zo, ja, de koek zat goed los. Er was nog wat boter in de pan. Het zou wel loslopen.

Lieve grutjes, wat was die pan zwaar! Net lood. Een.... twee.... drie....!

De arm zwaaide. De pan zwaaide mee en de gasvlammetjes dansten opgelucht. De koek verliet de veilige haven met een sneltreinvaartje. Hij steeg.... steeg.... en Kobus' mond zakte open van pure verbazing.

Want iets wonderlijks gebeurde. De koek kwam n i e t terug. Hij was verhuisd naar hoger regionen, waar hij als een misvormde, zieke volle maan bleef plakken aan de witte hemel van het plafond van de keuken.

„As je me nou...." zuchtte Kobus.

Poes keek met één oog naar het vreemde, wanstaltige ding boven haar en begon te blazen. Kobus slikte, keek naar de gasvlammetjes, naar zijn pan en naar de poes, maar de koek bleef hangen, en dikke witte druppeltjes lekten naar beneden op de mat....

Hoe lang Kobus daar in stomme verbazing bleef staan, wist hij niet, maar hij kwam weer tot de werkelijkheid terug, toen een onzachte hand hem bij z'n kraag pakte en een dreigende stem hem toeriep:

„Heb ik het niet gedacht! Nee, maar zoiets! Bezie me dat plafond. En hoe dikwijls heb ik je niet gezegd, dat je met je vingers moest afblijven van lucifers en vuur? Je had alles in lichterlaaie kunnen zetten en die gloeiende boter over je handen kunnen krijgen! Wat een kruis, wat een kruis is die jongen toch. Wat moet ik met je beginnen, Kobus?"

„Ja, moe," zei Kobus gedwee.

Dat was alles. Want Kobus' zelfvertrouwen had dit keer een gevoelige knak gekregen. Hij vond het gemeen van die pannekoek, dat hij niet was teruggekomen, maar was blijven hangen. Dat had zo niet gehoord.

En terwijl hij die avond op zijn kamertje zat en voor het eerst in lange, lange jaren geen pannekoek kreeg op Oudejaarsavond, kwam hij langzaam tot het besef, dat er toch veel grote-mensendingen zijn waar je beter als kind met je vingers kunt afblijven, totdat je er eigenlijk helemaal achter bent wat er allemaal aan vastzit.

Maar toen hij in zijn bed lag, keek hij nog steeds naar het plafond van zijn kamer. En hij schudde verwonderd zijn krullebol.

„Nooit meer," zuchtte hij verdrietig. „Eten is goed, maar zelf bakken....!"

Met die eerste en laatste pannekoek die hij zélf bakte, sloot Kobus op zijn manier het jaar 1939 af.

V. LATTE

PRINS VALIANT
RIDDER ZONDER VREES
door HAROLD R. FOSTER

PRINS VALIANT — KONING ARTHUR

RÉSUMÉ: TERWIJL ARN IS DOORGEREDEN OM PRINSES ILENE TE VINDEN EN TE BEVRIJDEN, TRACHT VAL, HEEL ALLEEN, DE VIKINGS TEGEN TE HOUDEN. DE TAAK IS ZWAAR, MAAR VAL VERTROUWT OP DE KRACHT VAN ZIJN ARM.

DE VIKINGS WAREN VERBAASD OVER ZIJN STOUTMOEDIGHEID EN VREESDEN EEN VALSTRIK, MAAR EEN DER DAPPERSTEN ......

„KOM OP," RIEP VAL, „VIJFTIG TEGEN EEN, HET WORDT EEN PRACHT VAN EEN GEVECHT."

WILLY WEETAL'S WEDERWAARDIGHEDEN

DOOR
R·M·BRINKERHOFF.

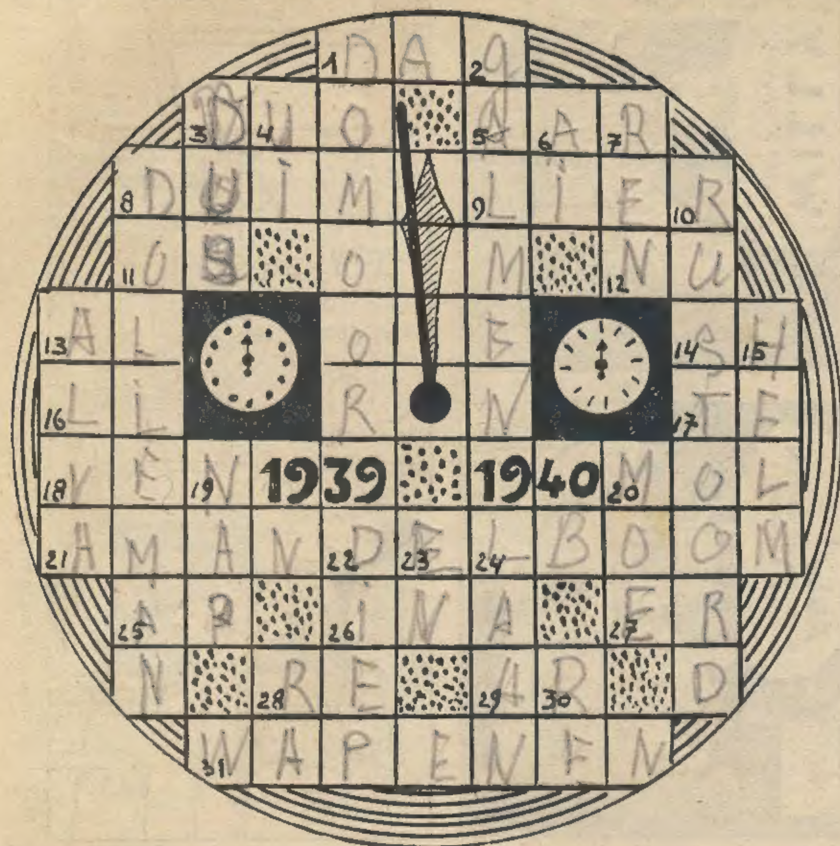

BONT ALLERLEI

OUDEJAARSPUZZLE

HORIZONTAAL:

1. Deel van de week.
3. Plaats achter op een motorfiets.
5. Deel van een korenhalm.
8. Deel van de hand.
9. Snaarinstrument.
11. Rund.
12. Thans.
13. Reeds.
14. 19e en 8e letter van het alfabet.
16. Tweemaal de 9e medeklinker van het alfabet.
17. Dat is . . vroeg of . . laat.
18. Soort meertje.
20. Woeldiertje.
21. Boomsoort.
25. Amsterdams peil.
26. Meisjesnaam.
27. Beginnen sprookjes meestal mee.
28. Muzieknoot.
29. Slede.
31. Strijdmiddelen.

VERTICAAL:

1. Geen slimmerik.
2. Weerklinken.
3. Welnu.
4. Sterk ruikend bolgewas.
6. Uitroep van pijn.
7. Lopen de kippen in.
8. Wildeman.
10. Plaats waar men kan uitpuffen
13. De ijzeren hertog.
15. Militaire hoofdbedekking.
19. Drinkbekertje.
20. Is men na zware inspanning.
22. Dit water was on....
23. Voegwoordje.
24. Weg met aan weerszijden bomen.
28. Deel van een mast.
30. Muzieknoot.

WIE SNOEPT DAAR VAN DE MELK?

Ja, wie zou dat zijn? Jullie kunnen het wel raden, maar willen ook wel wat zien, of niet?

Welke hokjes moet je nu zwart maken of kleuren?

Luister goed: alle hokjes waarin een van de letters van

STOUTE POES

voorkomt. De overige letters laten jullie dus maar ongemoeid.

Oplossingen vorig nummer

KERSTBOOMPUZZLE

```
         K
       P E N
     P A R E L
         S
     M A T E N
   D O   B   A R
 D A L   O O M   D
L A M   T O M A T E N
 R E   S M A K   N
     P A     E
     S A G E N
       R O L
         N
       A D E
     K R E N T
 S P O E L   E E N
```

WANNEER WAS DAT?

K E R S T D A G
11 - 5 - 18 - 19 - 20 - 4 - 1 - 7

KERSTREBUS

Vrede op aarde aan allen die van goede wil zijn.

HET VROLIJKE TRIO

Kijk nu eens een minuut lang naar de drie hier afgebeelde olijke rakkers.

Klaar?

Leg er nu een blad papier op en beantwoordt de volgende vraag: Is het oog van het linkerhondje dichter bij het oog van het middelste hondje, dan het oog van het rechterhondje, of is 't andersom?

Weet je 't niet? Kijk dan nog eens en zeg het nu.

Truusje neemt afscheid van 1939

Eén jaartje ben je nu geworden,
En toch ben je al te oud voor ons,
Want reeds hebben w'een nieuw gekozen,
En krijg jij, oude jaar, de bons.

Toen ik je voor het eerst zag komen,
Toen dacht ik: tja, wat brengt die snaak ?
Maar toen je mij zo gul trakteerde,
Al bij 't begin, was 't in de haak.

Je bracht me zo terloops een fietsje,
En in de zomer ook een reis,
Je strafte mij bij guitenstreken
En bracht me wel eens van de wijs.

„Dit moet je doen, dat moet je laten !"
Je leek soms een verkeersagent.
Me dunkt, ik hoor je nog steeds brommen:
„Hei, meisje, da's verkeerd gerend !"

Maar toen ik pal na de vacantie
Verhuisde naar een hoger klas,
Toen glunderden je goeie kijkers.
Wat was je dan toch in je sas !

'k Heb vaak gemopperd in m'n eentje,
Als dit of dat me minder lag.
Jij hebt me nooit m'n zin gegeven,
Wanneer je'r ook geen heil in zag.

Je lessen maakten mij vaak wijzer,
Ik groeide mee, samen met jou,
Misschien zal ik je weleens missen,
Jij, oudje, van wien ik toch hou.

Goed hebben wij het kunnen vinden,
En nu je me verlaten gaat,
Nu mag ik jou toch wel vertellen:
Je was een beste kameraad ! VALLY

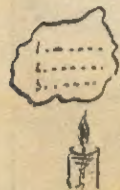
VAN OUD IN NIEUW

ENIGE ZONDERLINGE GEWOONTEN

Inwoners van Korea draaien er niet zo veel doekjes om. Ze begroeten elkaar eenvoudig met de woorden: „U bent zeer oud!" Wat nog niet zo dom is als 't lijkt, want een hoge leeftijd is niet te versmaden. En al is de aangesprokene piepjong, toch zal hij zich gevleid voelen, omdat men hem heel wat wijsheid en ervaring toeschrijft.

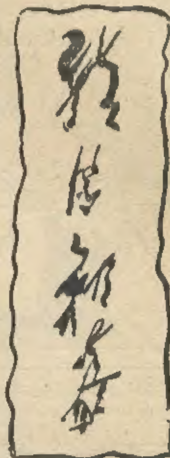
Klokslag middernacht laat men in Duitsland gesmolten lood uit een ijzeren lepel in een teil water druppelen. Uit de vormen die het lood in 't water aanneemt, tracht men dan de toekomst te voorspellen. Ik raad jullie aan het experimentje maar liever niet te doen. Het is niet bepaald ongevaarlijk.

In Engeland moet je al heel vlug bij de pinken zijn, want daar moet alles gebeuren tussen de eerste en de twaalfde slag van 't middernachtelijk uur. In die korte tijd moet je vier dingen klaar zien te spelen. 1. Drie wensen op 'n stukje zijde-papier schrijven. 2. Het papier verbranden. 3. De as ervan in een glas champagne doen. 4. Het hele zaakje opdrinken. Ben je bij de pinken en speel je dat allemaal klaar voordat de twaalfde slag is uitgestorven, dan bestaat er 'n kansje dat een van de drie wensen in de loop van 't nieuwe jaar in vervulling gaat.

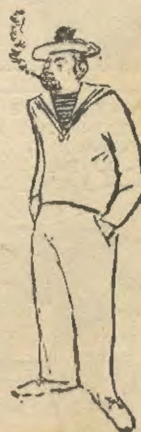

In China en Japan gaat het er plechtig en feestelijk toe. Van ver en nabij komen zonen en dochters naar huis en brengen geschenken mee. De scholen zijn in die tijd natuurlijk potdicht en de winkels sluiten waar het kan. Op 30 December wordt de woning grondig schoongemaakt en opgekalefaterd, met fleurige reepjes papier en allerlei bonten afbeeldingen. Ook de straten krijgen een feestelijk uiterlijk, met lantaarns, draken, kunstbloemen, enz. Zodra middernacht slaat, dreunen de geweersalvo's, vuurpijlen snorren de lucht in, vuurwerk ontvlamt overal. Bekenden bezoeken elkaar en wensen elkaar geluk. Er wordt vooral veel en goed gegeten en overal wordt de grond bestrooid met fijne groene takjes. Op de derde dag van 't nieuwe jaar beginnen de vrolijke marktdagen, waar jong en oud door elkaar wriemelen, maar 't neusje van de zalm is het prachtige lantaarnfeest. De huizen der rijken zijn met duizenden lantaarns versierd, papieren godjes, draken, paardjes en andere grillige figuren meer, die de kijklust en bewondering der wandelende feestvierenden gaande houden. Op sierlijk reistpapier worden allerlei gelukwensen in geheimzinnige, ingewikkelde letters neergeschreven of liever gepenseeld en groot en klein doen hun uiterste best om dit feest aller feesten elk jaar tot een onvergetelijke herinnering te maken voor iedereen.

De Argentijnen nemen hun toevlucht tot veel minder gevaarlijke dingen, dan het gloeiend lood van de Duitser ; ze nemen drie aardappelen. Een van de drie schillen ze helemaal, de tweede half en de derde niet. Dan leggen ze die onder hun bed. Als 't middernacht slaat, vliegen ze hun bed uit, sluiten hun ogen en grabbelen naar een van de aardappelen. Hebben ze de ongeschilde te pakken, dan staat hen veel geld te wachten in de loop van 't jaar; is het de half geschilde, dan worden ze niet armer of rijker, maar is 't de geschilde, dan heet het oppassen, daar grote gevaren hun geldbuidel bedreigen.

Wie te Parijs op dit tijdstip iemand van de marine ziet, is een bofferd, want 't geluk loert naar hem van om een hoekje, maar wie drie zeelui ontdekt, nou, die kan in 't komend jaar zijn geluk vast niet op. Op andere plaatsen in Frankrijk is het voldoende op een goudstukje te bijten om in de loop van 't volgend jaar rijk te worden, terwijl men in Spanje, bij elke slag van 't middernachtelijk uur, een rozijn oppeuzelt.

SJORS VOORZITTER VAN DE REBELLEN-CLUB IS ONVINDBAAR.

